

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A fővárosi Erzsébet-hid.

— Megnyitották ünnepélyesen József főherczeg jelenlétében 1903. október 10. —

A Mauthner-féle vető-gabnák a legbővebb terméseket adják!

Mauthner-féle kolostor-rozs.

Mauthner-féle király-rozs.

Mauthner-féle vörösbarna őszi búza.

Mauthner-féle Squarehead tarbúza.

Mauthner-féle kaukázusi búza.

Mauthner-féle Czár-búza.

Mindezen speciális és más gabna-fajták bővebben le vannak írva Mauthner őszi árjegyzékében, melyet az érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve megküld:

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udvari magkereskedése, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 33. sz. VI. ker., Andrássy-ut 23. szám.

Rákóczi lelke.

Ebben az esztendőben s különösen az elmúlt héten nagy Rákóczi Ferencz lelke ragyogott fölöttünk. Kassa után Budapest főváros közönsége és a vidéknek idezarándokolt ezrei borultak le dicső fejedelmünknek emlékezete előtt. Kétszázéves fordulót ünnepelt ez esztendőben az annyi megpróbáltatáson, elnyomatáson keresztülment magyar nemzet. Kétszáz esztendeje annak, mikor már nem birtuk tovább viselni az idegen jármót, nyelvünknek, alkotmányos szabadságunknak elnyomását: Zrinyi Ilona fia kibontotta a nemzetiszínű és piros-kék lobogókat: Pro Deo, pátria et libertate! Igenis. Istenért, hazáért és szabadságért fogott fegyvert akkor is a magyar és diadalmat hirdető tárogatóinak hangja mellett a nemzet százezrei sorakoztak e lobogó alá.

Kétszáz esztendő előtt Kassa volt az a város, ahol először riadtak meg a szabadságnak harci harsonái. Ennek a városnak ős bérczei közül szólt visszhangozva, szerte a hazába a gondolat, hogy Magyarországot másként nem lehet, csak az alkotmányos szabadság biztosítékainak betartása mellett kormányozni. Ez az a szent elv, melyet ma is lelkünk utolsó dobbanásáig is hiszünk és vallunk és amelyet fel nem adunk soha. És midőn akkor nem akartak így kormányozni: a Kárpátokon kigyulladtak a nemzeti önvédelem őrtüzei. Azt hirdették ezek a lángnyelvek, hogy szabad magyarok hódították meg ezt a földet s azok maradékai sem akarnak ennek göröngyein idegen érdekek rabszolgáiként élni és elpusztulni. És akik ekkor ennek a szabadságnak béklyakötői igyekeztek lenni — ültek bár a legnagyobb magasságban — azoknak odadörögte a kurucz ágyuknak földet megrázó harsogása: Eb ura a fakó!

Szép nap volt a kassai, melyen fürdött a nemzet a hazaszeretet verőfényében. És magasztosan szép nap volt a budapesti Rákóczi-ünnep, melyen közel kétszáz ezer magyar imádkozta a lelkek egybeszárnyaló riadójával: Isten áldd meg a magyart! Áldd meg annyi nehéz megpróbáltatás után. Végre is azokon a fellegeken, melyek ma is ránk nehezedenek, át kell törni annak a mindnyájunk agyát átható gondolatnak, hogy ma is, mint akkor, magyarok vagyunk s azok is akarunk maradni. Nyelvünk érvényesülését, törvényben biztosított jussainkat el nem árulhatjuk,

hanem csak gyarapíthatjuk. Ezt parancsolja nekünk nemzeti nagy multunk emlékezete. Ezt sugja agyunknak sejtjei közé az a fuvalom, mely Konstantinápolynál felkelve, megcsókolja — ahol Ő nyugszik — a galatai templom sirboltozatát s nagy fejedelmünk porló hamvaitól, fölöttünk tündöklő lelkétől hozza ismét aggódó népének, nemzetének az üzenetet:

Ne csüggedj, ébredj fel én népem, nemzetem!

Pro Deo, pátria et libertate!

Most az idők változnak ugyan, de a népet átható szabadság eszméi újra születnek!

Az ország dolga.

Még a mult héten is nagy volt az ingerültség az országban a szegedi eset miatt. A katonák által letépett koszoru helyett százat és százat tesznek Kossuth Lajos szegedi szobrára, amelyhez elzarándokol a budapesti egyetemi ifjúság is, tanuságául, hogy nemzetünk virága, jövőnk reménysége lelkében is ott ragyog a hazaszeretetnek csillaga.

Ami az ország kormányzati dolgát illeti, még mikor e sorokat írjuk, akkor is ott vagyunk abban a kátyuban, melybe belezökkent gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökségének szekere. A mult esütörtökön Széll Kálmánt magához hívatta a király, hogy adjon valami jó tanácsot, hogy a zavaros helyzetben már kisüssön egyszer a rendes állapotoknak termékenyítő napsugara, de bizony a rátóti bölcs sem tudott, vagy akart jó tanácsot adni. Pedig hát adhatott volna. Azt, hogy add meg felséges uram a te hü magyar népednek kívánságait. A magyar ezredekben a magyar czimert, a nemzeti színű zászlót, a magyar kommandót, s magyar lelkű katonatisztek. Hogy ha azt azután a király is megadta volna — írják az ujságok — micsoda öröm borult volna erre a magyar hazára. Talán még a németnek is megboesájtottak volna, hogy bor helyett árpalevet iszik, s a gyomra nem bírja meg a paprikás szalonnát. Széll Kálmán után — éppen mikor a képviselőház az obstrukciónak első évfordulóját ünnepeltette volna — a felséges ur új böléseket hivatott magához. Gróf *Andrássy* Gyulát, gróf *Tisza* Istvánt, *Percezel* Dezsőt és *Khuen-Héderváry* Károlyt. Ezekről is azt kérdezte az uralkodó, hogy mondják meg, miként lehetne a nemzeti ellenállást leszerelni és ujeszten-deig ujonczhoz és adóhoz jutni! Erre mindnyájan azt válaszolták:

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

— Mi erre a kérdésre feleletet nem adhatunk felséges király, mert amit Bécsben akarnak, azt nem akarják Magyarországon s míg ez így lesz, nem is lesz békesség. Hanem *Lukács* László pénzügyminiszter az okos ember, az talán tud valami tanácsot adni s ha tud, tedd meg őt miniszterelnöknek. Ő is majd vagy megbukik, vagy nem bukik, de valahogy csak lesz, mert soha sem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna.

Lukács László pénzügyminiszter a mult szerdán csakugyan ott volt a királynál s mire ez a hét a mulásba hanyatlik, valószínűleg ő lesz a miniszterelnök, vagy lehet, hogy akkorra már meg is bukik s megint más jön helyette. Így megy most az ország sorja. Válogatunk a miniszterelnökökben, mint a Hanzi a meggyben. A magyar ember pedig nyugodtan szántja az őszi alá valót s lesi, hogy mikor röpül el a kétfejű sas azzal a sárga-fekete zászlóval, és mikor ugrik ki az országból a „Hapt acht! Links schau!“, mert csak akkor ad ujonezot, meg adót.

Rákóczi sirjánál.

A magyar nemzet szent sirjához, *II. Rákóczi Ferenc* hamvaihoz nagy társaság indult a mult héten, hogy a kétszáz éves szabadságharcunk vezérének koporsója előtt leboruljanak.

A zarándoklat küldöttsége hála-fölriratot adott át a szultánnak. A pazar kiállítású, vörös bőrbe kötött pergament-okmány fölirata így hangzik:

Császári Felség! A magyar nemzet küldöttei, kik felejtethetlen, dicsőséges emlékü nagy fejedelmünk II. Rákóczi Ferenc sirjához zarándokoltunk, hogy szabadságharcza felséges küzdelmének kétszáz éves évfordulója alkalmából a honfiai kegyelet adóját lerójjuk, mély hódolattal kérjük Császári Felségedet, kegyeskedjék legmélyebb hódolatunk és hálaünk érzelmeit kegyesen fogadni, amiket Császári Felséged és a török nemzet a megpróbáltatások napjaiban számüzött testvéreink iránt tanusítani kegyeskedtek.

A fölriratot valamennyi zarándokló aláírta. A zarándoklatban hivatalosan képviseltette magát: *Budapest* székesfőváros, *Békésmegye*, *Szepesmegye*, *Abauj-Tornamégye*, *Pozsony*, *Győr város*, *Karczag város*, *Torontálmegye*, *Sopronmegye*, az *Akadémia*, az *Országos Kaszinó*, az *Ügyvédi Kör*, a *Benezés-rend*, a *Ferenczierek-rendje*, stb. A zarándokok hétfőn, október 12-én érkeztek Konstantinápolyba. Másnap volt az ünnepi istentisztelet a galatai templomban Rákóczi sirjánál.

Szép, igazán szép a lelkesedés, mely Rákóczi Ferenc szabadsághősünk iránt a kétszáz éves évforduló alkalmából nyilvánul, de mi valóban kiesinyek, törpék vagyunk hozzá képest. A dicső szabadsághős, a nagy fejedelem *másfélmillió hold birtokot hagyott itt*, melyről lemondott, de a zsarnok hatalommal nem tudott megalkudni. És mit tettünk mi? Emeltünk a fővárosban *lovas Rákóczi szobrot*? — **Nem!** — Haza-hoztuk azt a drága hamvat, mely *a szabadságért másfélmillió hold földről mondott le*? — **Nem!!** — Vagy báresak töröltük-e azt a törvényt, mely *II. Rákóczi Ferenczet hazaárulónak bélyegezte*?... — **Nem!!!**

Ünnepeltünk, beszélünk, lakomáztunk, de cselekedésre ma nem való a magyar, csak szájhösködésre. Az az ünnepelt szabadsághős mai napig is, *mint hazaáruló van beírva a törvénykönyvbe, hamvai messzi idegenben pihennek és ércszobor nem hirdeti székesfővárosunkban nagyságát*. Ez szégyen reánk, mert igaz.

Félévi bizonyítvány.

- Micsoda hitvány, nyomorult bizonyítvány ez?
- Azt mondta a tanítónéni, hogy nekem az is jó!

==== Még őszi szállításra ====

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% összfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75% porfinomság szavatolásával **felette előnyös ár mellett** ajánl a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Az ecsedi láp égése.

Mult héten az ecsedi láp nagy területe kigyuladt és szinte olthatatlan tüzzel ég. A láp égése mind nagyobb és nagyobb mértéket ölt. A veszedelemnek már emberek is lettek áldozatai. Számos major és község komoly veszedelemben forog. Az oltás vezetésére a belügy-miniszter Böles Gyula osztálytanácsost küldötte ki, mint kormánybiztost.

Szatmár vármegye nyugati részében Kis-Majthénytől Nagy-Ecsedig terül el hazánk egyik legnagyobb mocsara, az ecsedi láp, a mely évszázadok óta ringatja a vizinövények erdejét. A legutóbbi évtized alatt járhatóvá tették az egész területet, lecsapolták a vizimadarak kedves tanyáját s az ingoványos helyeken nemsokára tanyák épültek. Uray Kálmán báró és Károlyi Sándor gróf tanyákat építettek a láp biztosabb helyein s munkásnéppel népesítették be. Most tűz pusztítja a lápot. Csodálatos módon ég az egész talaj, a századok óta rothadó növények maradéka, olyan elementáris erővel, hogy utját állni csaknem lehetlenség. A mult hét végén az egész vidéken iszonyu szélvihar volt, a mely a tüzet felélesztette, úgy, hogy lehetetlen volt körülárkolással védekezni ellene. Két-három méternyire a föld színétől, mint a kemenczében, pokoli parázs izzik több négyszögmérföldnyi területen. Mikor a szélvihar a legborzasztóbb erővel tör ki, belekap az orkán az égő földbe, kitépi az égő tőzegdarabokat és viszi tovább, a még eddig tűzmentes helyekre, úgy hogy az egész vármegyében, sőt még a szomszédos megyékben is fényt áraszt, és a füst elfödte a nap alkonyati világosságát. A vizimadarak ezrei röpködtek az égő láp fölött s beléhullva a tűzbe, ott pusztultak el. A közeli vidék közigazgatási képviselői Komoróczy István dr. főszolgabíróval az élükön, éjjel-nappal a pusztulás helyén vannak, de nem bírnak gátat vetni a tűznek. Széles tengeri táblák pusztulnak el egymásután. A kár már eddig is kiszámíthatatlan. A legnagyobb kárt a tűz Károlyi István grófnak okozott, a kinek ezer hold tengeri-termését tette semmivé s elpusztította hatvan házból álló tanyáját is. Uray Kálmán bárónak nemrég fölépült Kálmánd tanyája lett a tűz martaléka.

Az ismeretlen okból támadt tűz az utóbbi hetek tartós szárazsága miatt kétségbeejtő gyorsasággal borította el az óriás területet. *Ecsed, Mérk, Vállaj, Csalános, Fény, Fábánháza és Börvely* községekre óriási füstlepel borul, a mely nehézzé teszi a lélekzetvételt is. A községek lakosok megdöbbenve rohannak a veszedelem helyére, Börvely határába. A hatóság is teljesen tehetetlen a nagyarányu tüzzel szemben. Most abban fáradoznak, hogy a zombék széles átmetszésével akadályozzák meg a tűz tovaterjedését. Az egyes községek lakossága retentő izgalomban van a rémes tűz miatt, mert az orkányszerű szélvihar valóságos szikraesővel borítja el a fálvakat és a kukoricaföldeket.

Vállaj község határában a tőzegtalaj gyult meg, a mely úgy tűnik föl, mintha a föld égne. Minthogy Börvelyen a házak ilyen tőzegré vannak építve, az alap kiégése után a házak bedőltek. Az iszonyu szélvész Börvelyről Szatmárra is elhordozza a nádesővákát s az egész városban érezni az égett nád szagát. Az óriás tűznek Börvelyen *négy emberélet lett az áldozata.*

A mult hét közepén beállott záporosók csökkenték a veszedelmet, oltották az égést s így remélhető, hogy az égi segítséggel az emberek is segítve lesznek a nagy mentési munkában.

Anyja lánya.

- Nem mama, nem megyek férjhez.
- Miért nem?
- Mert még nagyon tudatlan vagyok.
- Annál inkább! A férfiak nem szeretik a felvilágosodott asszonyokat!
- Ugyan mama, te azt hiszed, hogy mindenki olyan, mint a papa.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti birtokbérletek.

Érdekes hirt olvasunk a *Szövetkezés* legutóbbi számában. E szerint az Arad vármegyei simándi szövetkezet birtokot akar bérelni s azt közös műveléssel hasznosítani.

A *»Független Ujság«* szövetkezeti rovatában mi voltunk az elsők, akik szóvá tettük ezt az eszmét, amely úgy látszik kezd pártolásra találni, mert a simándiak terve már több helyütt meg is valósult. Igaz, nem abban a mértékben, amint az eszme fontosságától várni lehetne, ámde minden kezdet nehéz, — idővel e téren is érhetünk el nagyobb eredményeket.

Az eszmét fontosnak tartjuk. A szövetkezés révén meggyarapodott erőt sehol a világon nem lehet annyira hasznosítani, mint a föld művelésénél. Tudja minden gazda jól, hogy például 10 eke jóval többet dolgozik egy nap, mint egy eke 10 napon át.

Egy kisgazda nem szerezhet be gépeket a gazdálkodáshoz, de 10—20 gazda igen.

A szövetkezésnek meg van az a haszna a gazdálkodásnál, hogy a kisgazdát egy sorba helyezi a nagybirtokossal. Aki fel tudja fogni mit jelent az, ha a buza aratás után egy-kettőre ki van csépelve — s waggonokba rakva indulhat a korai buzát jó pénzen vásárló malmok raktárába; aki tudja azt, hogy nagyterjedelmű birtokon helyet talál a kifizetőbb ipari növény, nagy birtokon létjogosultsága van a hasznothajtó állattenyésztésnek: aki, mondom, ismeri a nagybirtok minden előnyét a kisbirtok felett, annak örömmel kell üdvözlönie minden a simándihoz hasonló vállalkozást.

Ha már most hozzávesszük azt, hogy a szövetkező kisgazdák rendszeren szerény igényű emberek, — akik a föld jövedelméből megtakarítsák még a mai életmódból folyó kiadásokat is — így kétségtelen, hogy a nagyban való gazdálkodás rájuk nézve jár a legtöbb haszonnal.

Itt az ideje éppen annak, hogy minél több falu gazdái szánják rá magukat a szövetkezeti birtokbérletre.

Szövetkezetek a Székelyföldön. Máthé József, a Székely Tanügy szerkesztője ezen a czímen a székely szövetkezetek állapotát körvonalozza lapjában. Csik, Háromszék, Marostorda és Udvarhely vármegyékben összesen mintegy 95 szövetkezet működik; tagjainak száma 18 ezer, amely bizony kicsiny százaléka a 600 ezer lakóból álló Székelyföldnek. A kezdeményező lépéseket itt is a papok tették és ahol gondosan utána néztek, ott siker is mutatkozott. A Sz. T. hibáztatja azt, hogy a szövetkezetek üzletvezetőikül kisbirtokosokat alkalmaztak és a siker több helyen emiatt is maradt volna el, a *»Hangyá«*-nak ezzel szemben éppen az a törekvése, hogy az üzletvezetők mindenütt kisbirtokosok legyenek; különösen kisebb szövetkezeteknél. Egy értelmes földművelő néhány

hét alatt egészen jól elsajátítja az üzletvezetői teendőket. Kereskedelmi ismeretek nem szükségesek, mert a «Hangya» irányítója a kötelékébe tartozó szövetkezeteknek; ellátja áruval és meghatározza, hogy mit milyen áron lehet eladni. A szövetkezetek ellen való izgatás sok helyen támaszt akadályokat, de attól megijedni nem szabad. Az érdekét csorbítani látó közvetítőnek ismeretes kapkodása ez. Kereskedelmi szellemre pedig éppen nincs szüksége a vidéki fogyasztási szövetkezetnek. Meg van ez a «Hangya»-nál, ahol szakemberek végzik az ügyvitelt. Helyesen mondja végül, hogy a közönséget nevelni kell a szövetkezésre, az összetartásra, a takarékosagra és akkor a vándorbotot is kevesebben fogják meg majd. A lelkészek, tanítók munkája itt nagy fordulatot adhat a jelenlegi állapotoknak és előidézheti azt, hogy a székely idehaza is megtalálja azt a boldogulást, amelyet idegenben oly gyakran hasztalan keres.

Szövetkezeti intézők és szövetkezeti szállítók. A magyar köztisztviselők budapesti fogyasztási szövetkezetének a napokban tartott rendkívüli közgyűlése egy különös határozatot hozott. Kimondta, hogy a szövetkezeti intézőknek a szövetkezet áruszállítóitól semmit elfogadni nem szabad. A szövetkezet igazgatósága, a melyben olyan férfiak ülnek, a kikhez visszaélesnek még árnyéka se férhet, eleve állást foglalt a határozatra vonatkozó javaslat ellen, utóbb pedig akként tiltakozott ellene, hogy lemondott. Megvalljuk, az egész határozatot nagyon különösnek tartjuk. Mert ha nem voltak konkrét s beigazolható tények, a melyek egyik-másik intéző ludasságára vallottak, akkor az egész határozat értelem nélkül valónak tűnik fel. Ha pedig voltak, akkor a határozat vétkes lanyhaságra mutat. Mert az olyan szövetkezeti intézők, a kik a szövetkezet szállítóitól bármit is elfogadnak s lehetővé teszik, hogy a szállítók nagyobb árakat számíthassanak a szövetkezet rovására, a legsúlyosabban kompromittálják az egész intézményt. Nemcsak hivatali vétséget követnek el, hanem sirásói a szövetkezeti eszméknek. Az ilyeneknek csak egy sorsa lehet: a törvényszerű büntetés és az erkölcsi megbélyegzés. Nem győzzük eléggé inteni szövetkezeteinket, hogy az eféle visszaéléseknek még az árnyékát is tartsák távol maguktól. A szövetkezetekre az erkölcsi alap éppen olyan fontos, mint az anyagi. A szállítókkal való bárminő összejárás mindkettőt megrendíti.

Követendő példa. A bankesz-i hitel- és fogyasztási szövetkezet ezelőtt 3 évvel rendkívül szerény eszközökkel kezdte meg működését. Kitartó és szívós

munka után ma már oda jutott, hogy a szövetkezetnek saját eszerpfedelű háza van, ahol a hitel-, a fogyasztási szövetkezet és a gazdakör hajlékot talál. Mind a három intézmény virágzik és a község népe, amely ezelőtt nagyon szegény és eladósodott volt, ma a boldogulás útján halad. Az örvendetes eredmény Biringer János bankeszi plébános és Lakvicska tanító érdeme.

Most jelent meg!

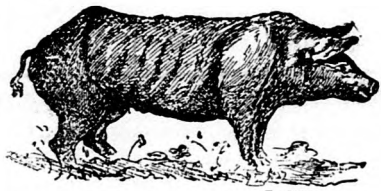
»Góbéságok« kacagató székely históriák és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon ezélszerű küldeni a következő címre: Péterfy Tamás, Budapest., IX., Köztelek.

Hasonlat.

— Amilyen igaz csengése van ezeknek az aranyoknak, oly igazán szeretlek.
— És ha elfogy az arany?
— Az már más!...

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyzilli Szent István gyógyszertár kitünő hatású készítményeit és pedig:

Disznópor használata előtt.

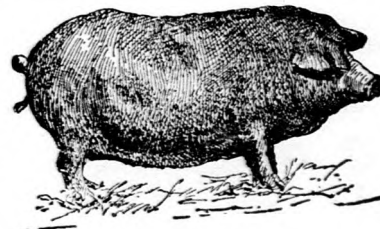
KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű esontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐ** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitünő hatásáról számtalan elismerő és hányilatkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL küldendők.

sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az (tvárgyat s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti: hanem kellő időben alkalmazva, az úgynevezett sertésvést is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20-30 százalékos engedmény nyújtatik.

Disznópor használata után.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Agulár czipői. Agulár Dávid czipőkereskedő ügyesen megfogalmazott hirdetésekben adja tudtára a közönségnek, hogy a legjobb és legolesőbb czipő nála lehet vásárolni; a meg nem felelő árut visszaveszi. Sommer József vidéki lakos a reklám hatása alatt rendelt egy pár czipőt és arra a meggyőződésre jött, hogy az anyag rossz, a czipő tehát értéktelen. Vissza is küldte és követelte a pénzét. Agulár a válaszszal adós maradt, mire Sommer többszöri sürgetés után a kereskedőt esalás és sikkasztás miatt följelentette. A járásbiróság most vonja felelősségre Agulárt, ítéletre azonban nem került a sor, mert a kereskedő halasztást kért, hogy üzleti könyveit megtekintve, személyesen is meggyőződhessen arról, hogy a visszaküldött czipőért járó pénzt tényleg nem adta-e vissza a panaszosnak. A bíró a kérelmet teljesítette és a tárgyalást elnapolta.

A megsértett tisztikar. A közös hadügyminiszter ama rendeletét, mely a tiszteteknek megtilja, hogy a párbajellenes mozgalomban részt vegyenek vagy a párbaj leküzdésére alakult valamely egyesülethez csatlakozzanak, a *Népszava* megtámadta. E közleményért az ügyészség sajtópört indított, s mivel a szerkesztőség nem nevezte meg a szerzőt, magát a szerkesztőt, Saly Endrét idézte az esküdtbiróság elé nyilvános becsületsértés miatt.

Az esküdtbiróság megalakulása után fölolvasták az inkriminált közleményt, melynek *A katonai becsület* a czime. A vád a közleménynek különösen a következő részét tartja sértőnek:

... A katonai tisztikar még sohasem ragaszkodott ahhoz, ami okos. Kifezomodott eszével sohasem tudta fölfogni, hogy mi áll a kultúra és civilizáció magaslatán.

... Látnivaló, hogy a militarizmus még mindig nagyon féltékeny arra a becsületre, melyet még meg sem szerzett magának...

Tudja, hogy a nép, mely munkával szerzi meg magának a becsületet, örülne nézne olyan katonatisztet, aki a maga elvesztett becsületét nála keresné. Vagy nem nyilvánvaló örület, amikor valaki olyan dolognak az elvesztéséről panaszodik, amit azon egyszerű oknál nem veszíthetett el, mert sohasem bírt azzal.

... A katonatisztek tehát becsületesdít játszanak, amikor a maguk becsületének sérthetlenségét hirdetik és amikor nagy garral beszélik, hogy becsületük sérthetlenségét még életük árán is biztosítják. Ahhoz, hogy valaki becsületére hivatkozassék, előbb munkával kell megszerezni a becsületet. De hát dolgozott-e valaha katonatiszt? Mit tettek a herék, a mi a társadalomra haszonnal járna? Vagy talán az is hasznos munkának veendő, hogy a bajszkötő-ipart fölvirágoztatták?

... Mosolyognunk kell, amikor látjuk az üres nagyképűsködést, melylyel ez a bornirt kaszt a maga kiváltságát hirdeti.

A vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bünyösnek.

— Én, ugymond, a cikkben a közös hadügyminiszter által kiadott rendelet jogos kritikáját láttam. Miután a közös hadügyminiszter kétségtelen egyik

tagja az államhatalomnak, jogom, sőt kötelességem volt megtámadni az ő rendeletét. Hangsúlyozom, hogy a kritika azért volt olyan erős, mert rendeletét törvénytelennek tartom. Nem a tiszték egyéni becsületét akartam én megtámadni, hanem a rendeletet, mely a tiszteket egyenesen föl hívja a párbajozásra. Becsületet szerintem nem lehet párbajozással szerezni. A rendelet egyenesen kimondja, hogy a katonai becsület a polgári fölött áll. Ez ellen kellett kikelnünk, mert mi csak egyforma becsületet ismerünk. A katona nem azért viseli fegyverét, hogy verekedjék, hanem azért, hogy a polgárok életét, a hazát megmentse.

Az ügyész vádbeszéde után, melyben a vádlott elítélését kérte, Polacsek Sándor védelme következett.

— Irigylendő — mondotta a többek közt — az a szegény és védtelen hadsereg, mely ily támadás ellen is ügyeszi pártfogásra talált és minden nehéz kérdés meg lenne azonnal oldva, ha a közös hadseregben mi is találnánk ily buzgó pártfogókra, amikor a nemzet ellen intézett súlyos sértésekről van szó. Valóságos közszükség a katonaság tulkapásainak ostromozása, amely már nagyon föléje kerekedett a polgárságnak. A nemzeti szabadságnak tett szolgálatot a vádlott, amikor szembeállott ezzel a tulkapással. Felmentést kér.

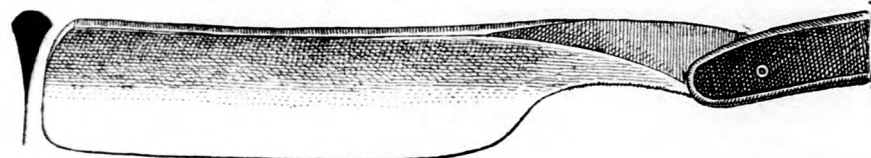
Az esküdtek igazmondásukban kimondták a »nem bűnöst«, mire a törvényt alkalmazó bíróság a vádlottat felmentette.

Jól czéloz.

Estván bácsi: Tudja édes Zsuzsika, annyira szeretem magát, hogy azt szavakban ki sem tudom mondani.

Zsuzsika: Próbálja meg számokban.

Ujdonság borotvákban!

Mel'ek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cseréve és így minden kockáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési cím: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

• MI UJSÁG? •

Szeged alatt zúg a Tisza . . .

Szeged alatt zúg a Tisza,
Még az ég is beborult:
Kossuth Lajos ércszobráról
Letépték a koszorút!
Szentségtörő katonaság
Bécsi keze tépte le . . .
Verje meg a magyaroknak
Mindenható Istene!

Téphetitek! Soh'se fogy el,
Mig az ágon rózsza ring!
Lesz tulipán, lesz viola,
Kéknefelejes, rozmaring!
Fonja mindig a magyar nép,
Meg az Isten maga is;
Koszorúnak hull fejére
A ragyogó csillag is!

Pósa Lajos.

Ruttkayné siremléke. Mult hét keddjén mult egy éve, hogy meghalt Kossuth Lajos nővére, Ruttkayné Kossuth Lujza, ki husz esztendőn volt házának vezetője, neki és családjának gyámoltója és őrzője. Családja szép emlékszobrot állítottatott sírjára, mely közvetlen közelében van Kossuth Lajos ideiglenes sírjának. A fehér márványból készült s gyászoló nőt ábrázoló emlékszobrot, amelyet Horvay János szobrász készített, mult hét keddjén leplezték le ünnepiesen.

A belga király utazása. Lipót belga király bécsi útjának elsősorban az a czélja, hogy megpecsételje a kibékülést közte és Ferencz József király között. A király látogatását hosszu levélváltás előzte meg, amelynek egyedüli tárgya családi dolog volt, a belga király és Lónyay grófné között támadt viszálykodás. Ferencz József király fáradozott azon, hogy az apát kibékítse a leányával s hogy fáradságát siker koronázta, tanusítja Lipót királynak bécsi útja. A fejedelmi találkozás valószínűen leveszi a napirendről Lujza kóburgi hercegnő és Lónyay grófné ügyét is.

Negyven huszár vason. A Szamosujváron állomásozó 1. honvédszázad-divizio legénysége részint a rossz bánásmód, részint a kiszolgáltak visszatartása miatt felázadt. A huszárok eltorlaszolták magukat szobáikban, nem engedelmeskedtek felebbvalóik parancsának, sőt fegyverrel is ellentálltak. A lázadók közül negyvenet

letartóztattak és vasraverve szállították őket a kolozsvári kerületi katonai fogházba. — A minap a szombat-helyi 11-dik huszárezrednek 40—50 legénye egy csoportba verődve, kivonult a gyalogsági laktanya háta mögé, állítólag azon czélból, hogy ott a bakákkal egyesülve tüntessenek bentartásuk miatt. E tervük azonban nem sikerült, mert mire az idején értesített őrzőjáratok megjelentek a helyszínen, a huszárok legnagyobb része megérezvén a veszedelmet, visszalopódzott a kaszárnyába. Az ezredparancsnokság megindította a legszigorubb vizsgálatot, amelynek tartama alatt egymást érték a pozsonyi hadtestparancsnoksághoz intézett sifírozott táviratok. A vizsgálat eredménye az lett, hogy tizennyolcz huszárt elszállítottak Sopronba, az ottani hadbíró elé. A hadbíró ítéletet mondott a szombat-helyi tizennyolcz huszár felett. Három tizedest és egy őrzővezetőt lefokozásra és két-kétévi fogságra, a közhuszárokat pedig hat-hat hónapi fogságra ítélték.

Az orosz czár nem megy Rómába. Hivatalos helyről közlik, hogy Miklós czár akaratától független okokból az olasz udvarnál való látogatását el kell, hogy halaszssa. Bizonyosan a tüntetésektől, esetleg a merényletektől féltik a czárt.

Eltűnt póstai pénzeszsák. Különös eset foglalkoztatja most a bécsi rendőrséget és az osztrák postagazgatóságot. Az utóbbi napokban több bécsi czég tett feljelentést, hogy Londonból érkező pénzküldemények, melyeknek elküldéséről értesítést kaptak, nem érkeztek meg. A többi között egy Londonban feladott, tizenötezer forinttal terhelt pénzeslevél sem érkezett meg rendeltetési helyére. A vizsgálat eddig kiderítette, hogy egy póstai pénzeszsák, valahol utközben eltűnt. Vagy elveszett vagy rossz irányba terelődött. A további vizsgálat fogja kideríteni, hanyagság vagy véletlen az okozója az értékes póstaszák eltűnésének.

Ujabb gépkocsi-baleset. Németországban, Langensalza közelében történt. Egy Rödiger nevű magánzó három unokájával sétált az országúton, midőn egyszerre óriás gyorsasággal jött egy gépkocsi, amelyen Sonnenburg berlini orvos ült a feleségével, fiával és még négy emberrel. Rödiger két unokájával még elég jókor félreugrott, de a harmadik gyermek, egy hároméves leányka az automobil elé került, mely fölvetette a levegőbe és a szerencsétlen gyermek óriás ivben holtan esett vissza a földre. Eközben a gépkocsi egy mértföldjelző köbe ütközött és az összes benne ülő emberek kiestek belőle; hárman az automobil alá kerültek és mindannyian többé-kevésbé veszedelmesen megsérültek. Mind a hetet beszállították a langensalzai kórházba.

Oroszországba szökött lengyel önkéntes. Triesztből jelentik, hogy az ott állomásozó 2. számú vadászrezred egy Czikovszki Szaniszló nevű lengyel önkéntese Oroszországba szökött, mert a szeptember végén tartott tartalékos tisztvizsgán megbukott és a katonai

Élmi szerek értékesítését
eszközlük az előirt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyujt tag.k és nem tagoknak.

□ Azonnali készpénz-
V elszámolás. V □

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDA PEST.

Értékesítésre elfogad: V
Husnemüket, füstölt
hust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

vizsgáló-bizottság a második év leszolgálatára ítélte. Az önkéntes századosának hátrahagyott levelében megírta, hogy a második év elől szökött meg Oroszországba.

Hat társzeker éles töltés. Kolozsvárról jelentik, hogy az ott állomásozó katonaság számára a minap hat társzeker éles töltés érkezett Bécsből. Hogy feltűnést ne keltsen a szállitmány, *Apahidán* adták le a vonatról. A szekeresek *Kolozsvárról* oda mentek érte és beszállították a városba. A polgárság között óriási szorongást keltett az eset. Készül valami!...

Ineselkedés.

Egy akó ezüstpénz. Vajdahunyadon az állami vasgyár területén tervezett új gépház alapozásánál a földmunkások egy köedényre akadtak, mely régi, Krisztus előtti római ezüstpénzzel szinig tele volt. Portando Lőrincz vállalkozó és a kincstaláló munkások titokban megosztották az értékes leleten. Hajdu Géza városi rendőrkapitány tudomást szerzett arról, hogy a városban régi ezüstpénzek vannak forgalomban s rájött, hogy Ajozsi Antal kudzsiri illetőségű földmives tiz kilónyi ezüstöt eladott Déván Mallász Ede órásnak. A rendőrkapitány lefoglalta a régi ezüstpénzt s most kutatja, hol van a többi, mert a köedény mintegy 50 liternyi tartalmu s állítólag egészen telve volt. A legnagyobb kár, hogy a köedényt a földmunkások összetörték s

darabjait is alig lehet összeszedni. A rendőrkapitány reméli, hogy a kincsét mind összegyűjtheti.

Benedetti golyófogó pánczéja. Milanóban *Benedetti* Ernő, a ki golyófogó pánczélt talált föl, a minap előkelő társaság előtt kísérlezett találmányával. A pánczél anyagának titkát még nem árulta el. A három milliméter vastagságu lemezruha, a melyet magára öltött, megvédte őt a puskatüz ellen. A golyók csak egy milliméternyire hatoltak bele. Kardnak és törnek azonban nem áll ellen a pánczél.

Az ifjuság a Kossuth-szobornál. A budapesti egyetemi ifjuság a szegedi koszoru-botrány után gyűlést tartott és elhatározta, hogy követséget küld Szegedre s megkoszoruzza a Kossuth-szobrot. Előbb tiz, majd husz tagu küldöttség akart Szegedre menni s az ifjuság legutóbbi gyűlésén már százötvenen jelentkeztek a küldöttségben való részvételre. Az ifjak százötven tagu csoportja vasárnap reggel érkezik Szegedre. A gyalogos küldöttséget utjában néhány kocsi is kíséri.

Elfogott rabló. A rendőrség letartóztatta Singer István borsjenői születésű 24 éves matrózt, akire rábizonyult a Kossuth Lajos-utcai rablás. Ő volt az, aki a Kossuth Lajos-utca 15. számú házában Sallay Gyula nyomdász feleségének a kezéből kiragadta a kézi táskát, amelyben 60—70 korona volt. Sallayné azonban elvette a tolvajtól a táskát, egyuttal a merénylőt megragadta és segítségért kiabált. Erre a tolvaj dulazkodni kezdett és kitépve magát Sallayné kezéből, elmenekült. Singer István valamikor állatorvostanhallgató volt, de már két eszten-deje foglalkozás nélkül van.

Nyilatkozat.

Folyó év augusztus hó 13-án lakóházamat és melléképületeket tüzvész ellen a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté”-nél biztosítottam.

Mult hó 25-én szomszédomban tűz ütött ki, melytől az én házam is meggyulladt s a melléképülettel együtt teljesen leégett s ezzel összes vagyonom odaveszett.

A megejtett kárbeesés alkalmával még az a reám nézve végzetes körülmény derült ki, hogy én a biztosítási kötvényem díját a szabályszerű időn belül kifizetni elmulasztottam s ennek folytán kártérítési igényem jogát elvesztettem.

A „Gazdák Biztosító Szövetkezeté” igazgatósága daczára ennek, kártérítési igényemet nemcsak hogy el nem utasította, — a mihez, beismerem, hogy joga lett volna — hanem méltányosságából az egész káromat teljes összegében kifizette.

A midőn ezen nemesszivű eljárásáért a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté” igazgatóságának hálás köszönetemet ez uton fejezem ki, egyidejűleg ajánlom gazdatársaimnak, hogy biztosítsák vagyónukat a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté”-nél, mely intézet — mint az én esetem is igazolja — a biztosítottakkal szemben a legméltányosabb eljárást tanúsítja.

Kelt Tesmagon, 1903, augusztus hó 9-én.

(P. H.)

Pásztor József s. k., bíró.
Gáll István s. k., a. bíró.

Mészáros Gyögy s. k.

Nem kell az orvosság!

• **GAZDASÁGI DOLGOK** •

A műtrágyák alkalmazásáról.

Számos esetben volt alkalmam már hallani egyes gyakorlati gazdától a műtrágyafélékre tett azon megjegyzést, hogy azok nem érnek sokat, alkalmazásaik hiábavaló pénzkidobás s jelentőségük nincsen; viszont ugyanesak tapasztalt és intelligens gazdától azoknak sikeres alkalmazásáról értesültem.

Vajjon mi okozza ezen nagy nézeteltérést? Bizonyára semmi más, mint azoknak egyik helyen rendszeres, okszerű, míg a másik helyen helytelen alkalmazási módja. Ha azon alapelveket, a melyek minden trágyázásnál szem előtt tartandók ismerjük és ezek szerint alkalmazzuk a műtrágyákat is, akkor sikertelenségük majdnem lehetetlen.

Mindenekelőtt tisztában kell lennünk azzal, hogy egyes kulturnövényeink mily mértékben igénylik egyik vagy másik műtrágyaféleséget, mily mértékben hat az azoknak terméshozamára, minőségére, továbbá, hogy az egyes műtrágyaféleségek hatása mennyi időre terjed, 1—2 esetleg több évre — s végül, hogy szántóföldjeink mily műtrágyafélékben illetőleg mily növényi tápanyagokban szenvednek hiányt.

Tehát több oldalra kell ezen megfigyeléseknek kiterjedniök, hogy azután a szerzett tapasztalatokat hasznunkra fordíthassuk. Ha tisztában is vagyunk egyes kulturnövényeinknek tápanyag iránti szükségletével, pl. tudjuk azt, hogy a buza sok foszforsavat igényel, mégis a foszforsavtrágyáknak gazdaságainkban csak ezen általános nézet után való alkalmazása nem helyeselhető, mert nem tudható, nem-e birnak földjeink a foszforsavból olyan mennyiséget, a mely ezen műtrágyaféleség alkalmazását feleslegessé teszi.

Ezért minden nagyban alkalmazott műtrágyázást megelőzőleg kísérlet alakjában kell végrehajtani azon tábla területén, a melynek tápanyagszükségletét meg akarjuk határozni. Pl. egy teljesen egyforma viszonyok között levő trágyázatlan és egy szuperfoszfátosított parcella már kellő felvilágosítást nyújt ezen kérdést illetőleg. Tehát mindenekelőtt ki kell próbálni az egyes műtrágyaféléket kicsinyben végzett kísérletekkel, mielőtt azokat nagyban alkalmaznánk s ha ott beváltak és a műtrágyázás által elért terménytöbblet azok javára írható, csak azon esetben alkalmazzuk azokat nagybani termelésünk-nél s így sikertelenségük ki lesz kerülve s a műtrágyafélékről keringő ellenséges nézetek meg fognak változni.

Néhány szó a repceze termesztésről.

Ismeretes dolog az, hogy a repceze legbizonytalanabb kulturnövényeink egyike, mert talán nincs növény, amelynek oly számos ellensége volna, mint ennek. A földibolha, levéldarázs, honvédbogár, s különösen a fényes repcezebogár, mint legádázabb ellenségei ismeretesek s számos más olyan ellensége van még, amelyeknek kártételei már kevesebbek ugyan, de azért szintén hozzájárulnak a repcezetetés tönkretételéhez. A gazdának minden perczen készen kell állania azon esetre, hogy ha repcezetése nem sikerül, valamely más növénynyel pótolja azt s bizony sok esetben szükség van ezen készenlétre, mert nem csak a paraziták, de a rossz időjárás, viszonyok is bizonytalanná teszik a termesztést. Vannak azonban a gazda kezében oly védekezési eszközök, amelyek a repcezetetés sikeressé tételére nagy mértékben befolyanak, ha azok rendszeres alkalmazása el nem mulasztatik. Ilyenek a rendszeres talajmivelés, a korai vetés és felültrágyázás.

Az első, azaz a mély talajmivelés igen sok helyen nagy nehézségekbe ütközik s jóformán kivihetetlen ott t. i. ahol a repcezet gabona után vetik, mint azt az Alföldön és Erdélyben teszik; mivel kellő fizikai idővel nem rendelkeznek a talaj rendszeres megmunkálására s a talaj is annyira kiszárad a gabona alatt, hogy rendes megmunkálása teljesen lehetetlenné válik. Korán lekerülő takarmánynövények után ez leginkább megvalósítható, már annyival is inkább, mivel azok a talajt sem szárítják ki annyira.

A korai vetés szintén egyik feltétele a repceze sikerülésének, mert minél korábban vettetik valamely növény, annál hosszabb tenyészidővel is rendelkezik az; természetesen figyelembevételével annak, hogy tulkorán ne vettessék, mivel így nagyon lombosan megy a telbe s könnyen kifagyhat.

A harmadik védekezési mód a chilisalétrom, a melynek alkalmazásával gyors fejlődésre ösztönözzük repcezetésünket s így ellenségeinek foga alól gyorsabban kinő. 100—120 kg. chilisalétrom alkalmazása 1 kat. holdra teljesen elegendő mennyiség, melynek fele a vető szántás előtt, fele pedig tavasszal alkalmazható.

Az alany hatása az oltó ágra.

Ismeretes dolog, hogy valamely gyümölcsfának termése bizonyos mértékben az alany természetétől függ, amelybe oltották. Ha körtefát birsbe oltunk, nagyobb és bőségesebb termést ad, mint az ugyanolyan fajtájú más körtefa, melyet körtefára oltottunk; föltéve, hogy egyforma körülmények között élnek.

Leclere du Sablon nevű tudós az év különböző szakában a szárban fölhalmozódó tartalékos tápláló anyagokat (szénhidrátokat) tanulmányozva, azon tapasztalatra jött, hogy a birsbe oltott körtefa szárában sokkal több tápláló anyag halmozódik föl, mint a körtefára oltott körtefa szárában, tehát az több táplálékot fordíthat a gyümölcsképződésre, így bővebben is terem. Ez az egyik oka a birsalany termésközpontú tulajdonságának.

A birsalany ezen jó tulajdonságát hallva, önkénytelenül is fölteszszük a kérdést: vajjon miért van ez, mikor akár birsbe, akár körtefára oltunk, fánk szerkezete, levele egyforma lesz.

Tudósunk erre is rájött. A gyökerek tartalékanyagát vizsgálva, tudott e kérdésre megfelelni.

A tartalékanyagok egy része ugyanis a gyökérbe, a másik része pedig a szárba vándorol. Leclere pedig vizsgálatait során azt tapasztalta, hogy a birs gyökerébe mindig kevesebb a tartalékanyag, mint a körtéében; tehát a birsre oltott fa törzse gazdagabb tápláló anyagokban, mint a körtére oltott fa törzse, melynél több huzódik a tápláló anyagokból a gyökérbe. Minthogy e tápláló anyagok a törzsben közelebb vannak a gyümöleshöz, mintha a gyökérben volnának, tehát a birsre oltott ág bővebb termést adhat, mint a körtére oltott ág, amelynél a tápláló anyagok nagy része a gyümölestől messzi, a gyökérben halmozódik föl s így nem használódhatnak oly jól a gyümölesképződéshez, mintha a szárba gyülemlett volna.

Ez irányban a többi gyümölcsfajokkal is kísérleteznek, melyek eredményéről be fogok számolni a Független Ujság t. olvasóinak, hogy a tudomány ezen vívmányát is hasznukra fordíthassák. (A Természettudományi Közöny után.)

Gál Dezső.

A hadügyminiszter rendelete után.

Szakácsnő: Kezét csókolom nacscsága, mégis megmaradok október elsején tul is.

Gyógyítás.

Feleség: Jaj, kirurgus uram, talán mégis megmentheti szegény férjemet.

Kirurgus: Hm, eret már vágtam rajta, piócázt is raktam rá; legfeljebb a fogát huzhatnám ki.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe !! Egyetemes aczélekék. !!

Eltorzhatatlan tégelyaczélekéfej
Panzélaczel kormánylemez
Magasított aczélekéfej
Porvédő kerekek
Aczel gerendely

Tiszta aczélanyag saját hámorainkból.

Csak kitémasztott nyeregkerettel
— bíró feligát szállítunk. —

Ekégyártás terén legelső panzú magyar gyártmány. felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélczím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-út 2.
Sárgonyczím: „Agraria“ Budapest.

• MULATTATÓ •

A magyar baká.*)

Kapitány ur jelentem alásan:

A bakancsot nem bírja a lábam,
A bornyu is tehén lett a hátamon;
Kapitány ur a risztungom átadom.

Levelet irt nékem a szeretöm:

Kütellett már a három esztendöm:
Isten áldja kapitány ur, elmegyek,
Adja ki a bornyuszáju ingemet.

De mikor a kulcsok után néztek,
Akkor látják elvitte a német.

Írj levelet kedves rózsám Budára,
Visszahozza a magyarok királya.

Irtam én már levelet Budára,

De nem talált a magyar királyra;
Hogy merre jár: megkérdezni sem tudom,
Mátyás király palotája lakaton.

Gácsországból jön egy nehéz felleg,

A magyarnak hoz az üzenetet;
Ugy szól a hír: veszélybe van szép hazám,
Kapitány ur ne adja ki a qunyám!

Öreg apám azt mesélte nékem,

Mikor ilyen felhő járt az égen:
Odahagyta szeretőjét, tanyáját,
Mert ilyenkor keresik a kaszárnját.

Én sem leszek rosszabb magyar ember,

A németnek szabadsága sem kell;
Itt várom be édes hazám parancsát,
Megmentatni: mi a magyar szabadság.

Pap Zoltán.

*) Felolvasta a szerző a Petőfi-társaság vasárnapi ülésén.

Furfangos székely.

A székely nép élénk eszejárását sok anekdoat illusztrálja. Az alábbi párbeszéd nem régen pergett le egy székely képviselő dolgozószobájában. Beállt egy vidám, jókedvű háromszéki székely.

— Jó napot méltóságos, nagyságos tekintetes ur!

A képviselő kedélyesen felkaczag:

— Sok a czim atyafi. Talán egy is elég belőle!

A székely hamiskásan megböki tarkóját s dallamos, háromszéki dialektussal adja meg a választ:

— Hát instálom, tessén kiválasztani a legalkalmasabbat...

Tóka, Bóka, meg az aranyfonál.*)

— Mese. —

Egyszer volt egy királynak két bolondja. Az egyiket hívták Tókának, a másikat Bókának. A két bolond egész nap nem csinált egyebet, mint hevert, vagy, ha unalmas lett a heverés, akkor zabot hegyeztek, borsót gömbölyítettek és jeget aszaltak. Igaz, hogy bolondnak való munka mind a három, de Tóka és Bóka éppen bolondok voltak.

A király nem is tudott megharagudni a két bolondra. Még a háboruba is elvitte a bolondjait, Hanem a esatában nem tudtak a bolondok sem zabot hegyezni, sem borsót gömbölyíteni, sem jeget aszalni, mert minden órában megzavarta őket az ellenség.

Nem volt már mit tenni a király bolondjaival, nagyon unatkoztak. A király aztán egy gombolyag aranyfonalat adott Tókának és Bókának, hogy keressék meg az aranyfonál végét.

Tóka, Bóka csakugyan hozzáláttak az aranyfonál végének kereséséhez, kutatásához.

Tóka megtalálta az egyik végét, de bolond eszével azt állította, hogy az nem lehet a vége, mert ninesen bog rajta. Keresték tehát tovább az aranyfonál végét.

Bóka megfogta az egyik végét. Tóka elindult a gomolyával és bontogatta le az aranyfonalat, mert ő akarta megtalálni a végét. Így haladott Tóka egy magas, sziklás hegy felé. De a hegyre már restelt felmenni, hanem talált a hegy oldalában egy sziklabarlangot és beindult a sziklaüregbe. Ott is csak az aranyfonál végét kereste, a gombolyát bontotta le. Egész nap bontotta hűségesen az aranyfonalat, de vissza is gömbölyította, amint volt s úgy panaszkolta a bolond társának, hogy nem találta meg a végét. Persze az aranyfonál másik végén sem volt bog, hát a bolond azt hitte a bolond eszével, hogy az nem lehet a vége, pedig olyan hosszú volt az aranyfonál, hogy Tóka a köszikla-üregben éppen a hegy tulsó oldalára járt át a barlang másik nyílásába.

Este busan panaszkolta a két bolond, hogy nem találták meg az aranyfonál végét, de a király oda se figyelt. Úgy panaszkodott a király, hogy ő megtalálta a végét az életének, mert az ellenség körülvette a táborát és mindennek vége!

A két bolond csak hallgatta.

Azt mondja a király panaszosan, hogy csak egér szeretne lenni.

Kérdé Bóka:

— Miért lenne egér felséges királyom?

Feleli a király:

— Hogy elbujhatnék egy jukba a föld alá az ellenség elől.

Azt mondja Tóka:

— Hiszen, ha csak az a baj felséges királyom, hát a jukba bujásért ne legyen egér. Tudok én itt a közelben akkora jukat, hogy seregestől elbujhat benne. Aztán, ha egér lenne felséges királyom, akkor ki tartana el minket?

Nyomban el is vezette a veszedelemben forgó királyt a nagy sziklabarlanghoz. Örömmel látta a

*) Péterfi Tamás kedvelt írónktól egy kötet jelenik meg közelebről (10 iv.) „Székely Mesék“ címmel. A szép meséskönyvből hozunk egyet mutatónak. A számos képpel díszített hönv ára csak egy korona. Tanítók engedelményben részesülnek. Előfizetési ívet küld az író. (Budapest, IX. Köztelek.) Előfizetők gyűjtői minden 5 után díszes ingyempéldányt kapnak.

király, hogy megmenekülhet és még azon az éjjelen átvezette táborát a sziklaüregben a nagy hegy tulsó oldalára. Így szabadult meg a király szerencsésen a biztos veszedelemből.

Másnap azt kérdezi Bóka:

— Mit dolgozunk ma, felséges királyom?

A királynak igen sok dolga volt. Tudta, hogy az ellenség utána jön a sziklaüregben át. Ezért hagyta a kedves bolondjait tovább is a naplopásnál és azt felelte:

— Keressétek már meg egyszer az aranyfonál végét. De messzi ne menjetek, mert az ellenség hamar üldözhet.

Tóka és Bóka nem távoztak el. Mig a király a hadait rendezte, addig a két bolond megállt a barlang nyílása előtt és keresték az aranyfonál végét. Az ellenséget éppen onnan várták leghamarabb.

Bóka fogta az aranyfonál gombolyát, Tóka bontotta az aranyfonalat. Közbe azt mondja Bóka:

— Ne menj messzi, Tóka!

Feleli Tóka:

— Dehogyan megyek, Bóka!

És nem is távozott messzi a barlang uylásától. Ott a fák között bontogatták az aranyfonalat és egyik fától a másikig húzták, mint mikor a pók hálót fon a fára.

A mikor az aranyfonalat mind legombolyították, a barang nyílása előtt teljesen be volt hálózva a hely. Bóka fogta az aranyfonál egyik végét, Tóka a másikat, de akkor sem találták meg a végét, mert azt tartották a bolondok, hogy nem lehet vége, ha nines bog rajta.

Bosszankodott a két bolond a sikertelen munka miatt, Tóka éppen az aranyfonál visszagömbölyítéséhez kezdett, mikor az ellenség nagy robajjal megérkezett a sziklabarlangon át.

Megijedt Tóka, de még jobban Bóka. Félelmükben úgy meghúzták az aranyfonál bognélküli két végét, hogy a fákhoz akasztott aranyfonál úgy megfeszült, mint a hur.

A barlang üregéből kirohanó ellenség nem látta meg az aranyfonalat, hanem neki szaladtak és a lábuk bele akadt. Nosza, lett hullás rakásra potyogás. Bele gabalyodtak az aranyfonalba.

Tóka és Bóka megijedtek s annál jobban húzták az aranyfonál végét. Ezalatt a király katonái összevágták az aranyfonáltól felbukott ellenséget. A király örömmel nézte a fényes győzelmét. Látta, hogy a két bolondnak köszönheti a esata megnyerését. Meg is kérdezte tőlük a győzelem után, hogy mit kívánnak, mert amit kívánnak, azt megadja nekik.

A két bolond azt kívánta, hogy a felséges király mutassa meg az aranyfonál végét, mert ők hasztalan keresik, nem találják.

— A király megmutatta az aranyfonál végét, de azt mondja Tóka és Bóka:

— Hogy lehet az a vége, felséges királyom, hiszen ninesen bog rajta?

A király csodálkova hallgatta a bolondjait. Azok valóban buta bolondok valának, de hogy is tudták a esatát oly fényesen megnyerni? Hanem Tóka és bóka megfeleltek arra is.

Azt mondták:

— Ugy van az, felséges királyom, hogy az ellenség nem tudta, hogy mi bolondok vagyunk.

A király jót nevetett a bolond-igazságon. És azután tapasztalta is, hogy sok ember azért okos,

mert nem tudják róla, hogy bolond, sok egyén azért gazdag, mert nem tudják róla, hogy szegény és végül sok gyermeket azért tartanak jónak, mert nem tudják még róla, hogy rossz.

Tóka és Bókának a király teljesítette a kívánását. Bogot kötött az aranyfonál mindkét végére és ha bogot nem kötött volna, ez a mese tovább tartott volna.

Péterfy Tamás.

IRODALOM.

„Rákóczi sirja és egyéb költemények“ a czime a „Magyar Könyvtár“ egyik legújabb, 351. sz. füzetének, mely Radó Antalnak néhány válogatott versét tartalmazza, A füzet első részében („Enekek a hazáról“) jobbra olyan hazafiás költemények vannak, melyeket már eddig is országSZerte sűrűen szavaltak ünnepi alkalmakkor: a megkapó „Rákóczi sirja“, amely méltán áll a füzet élén, a lelkes „Talpa magyar“, „A pesti Szabadság-téren“ czimű izzóhangu október 6-iki vers stb. stb. A második rész („Történetek“) egyéb tárgyu költeményeket ad, szintén majdnem egytől-egyig olyanokat, melyek mint szavalmány-darabok is fölötté hálásak. Radó Antal művészi formájú és gondolatokban gazdag lírája ebben a rendkívül olesó kiadásban — a füzet ára 30 fillér — bizonynyal számos új barátot fog szerezni; különösen a szavalni szerető ifjuság fogadja majd szivesen e munkát, melyet az igaz költészet minden barátjának melegen ajánlhatunk.

Telekkönyvi Mintatár. Szakkönyv régen részesült akkora tetszésben s régen örvendett oly gyors elterjedésnek, mint a Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesületének kiadásában megjelent Sági, Vajda-féle „Telekkönyvi Mintatár“. Ez a kitünő könyv rövid idő után második kiadásban jelenik meg, melyet Sági János javított és jelentékenyen bővített. A munka 2 kötet, mintegy 62 iv, 1000 oldal. Az első kötet könyv a második kötet pedig 450 bejegyzést tartalmazó, hü utánzatu telekkönyvi minták keresztkötés alatt. Az első kötet a bejegyzéseket magyarázza, tartalmazza a telekkönyvi rendtartást. Ennek szövegében hivatkoznak a telekkönyvi minták bejegyzéseire úgy, hogy a rendtartás elvont, elméleti része az olvasó előtt megelevenedik, az elméletről egyidőben átvezetik, a gyakorlati térére. A könyv tárgyalja a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését könyved népszerű modorban. Az idevonatkozó szövevényes négy törvény egyszerű bemutatása helyett, ügyes iránylyal azoknak érthetőbbé, ismertebbé tételére, az eljárásban rejő előnyök nagyobb arányu kiaknázhatására törekszik. Számos telekkönyvi kérvény- és okirat-mintát mutat be, melyek nagy feltűnést keltettek, mert szakítottak az eddigi ismert minták hosszadalmasságaival, fölösleges sallangoktól hemzsegő kitételeivel. A könyv mindazt tartalmazza, amit igazságügyi tisztviselőnek, községi jegyzőnek, közjegyzőnek, ügyvédnek, pénzügyi tisztviselőnek és a foghallgató ifjuságnak telekkönyvi szempontokból tudniok kell. A könyv tartalmával, irányával, terjedelmével, rendkívül izléses kiállítását a telekkönyvi irodalomban egyedül áll. A két vaskos kötet előfizetési ára 8 korona, diszkötésben 10 korona. A második kiadás jogát az Országos központi községi nyomda részvény-társaság (Budapest, VI., Váci-körut 61.) szerezte meg. Ide kell küldeni az előfizetési pénzeket.

Korhely furfang.

— Most kell hazajönni, te lump! te!

— Hagyd el, édesem, hiszen csak most mult el nyolez után kétszázötven percz!...

Gyermekkiállítás.

— Hallottad már? Jövőre Budapesten gyermekkiállítás lesz.

— Hallottam. Én és férjem már készülődünk is rá.

Képeinkhez

Nem kell az orvosság! Ott járt a doktor bácsi és orvosságot rendelt Gyurkának. Hiszen először csak bevette a kanalas keserűséget, amíg nem tudta, hogy keserű, de már a tapasztalat után nehezen megy az orvosság adagolás. Durezásan kiáltja a mamának: nem kell az orvosság!

Incselkedés. Rövid a szabadság a három évet szolgált katonának. Csak egyes ezredektől bocsájtották haza a hároméveseket 14 napra. Kevés idő, de ez is valami. Megkóstolja a szabadságot András huszár az új bort, meg találkozik Juliskával is, aki három éve várja. Így kerül fordul a szó és incselkednek még az öregek is Juliskával, hogy nehéz a várakozás a szabadságig.

Tréfás rejtvény.

Kar
Rág Ó
Csik

A megfejtéseket legczélszerűbb levelező-lapon beküldeni. Megfejtési határidő 1903. október hó 25.

A „Független Ujság“ 40. számában közölt talány megfejtése

»Kis szekeres, nagy szekeres«.

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Beke Piroska, Darabos Annus, Köles Jánosné, Sósne M. Róza, Nagy János, Szabó Ferencz, Fekete Antal, Benedek Gábor, Renner Gusztáv, Erős István ifj., Veres Gábor.

A sorshuzásnál Köles Jánosné (Homok) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Góbéságok” című kötetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Szabó Gyula urnak. A megfejtés későn érkezett be, ezért maradt ki a megfejtők közül. — Lakatos J. urnak. Ügyvéd dolga. Tessék arra bizni. — Renner G. urnak. A közjegyző ezért külön díjat nem számíthat. — Dobos P. urnak. Köszönet a buzgólkodásért. Az előfizetők gyűjtése emeli a mi munkakedvünköt is.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 19. 3. október 17-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 07.60—08.60
K. Ross 6.05 K-tól 6.20 K-ig. *Árpa* 5.60 K-tól 5.65 K-ig, jobb minőségű 6.— K-tól 6.20 K-ig. *Zab* 5.70 K. *Tengeri* 6.30 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	26.80	26.20	25.30	24.60	24.00	23.50	22.40	20.80	13.00
Takarmányvásár. Réti széna 400—550 fillér, muhar 420—520 fillér, zsupszalma 240—260 fillér, alomszalma 230—240 fillér.									
Serítésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 106—104 fillér, szerb 1—110 fillér.									
Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 72—78—, középminőségű 63—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56—, magyar tehén középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54—, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—73—, szerbiai bika 48—72—, szerbia bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borju 100—110 K.									

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2.60—3.20 K, csirke 1.10—1.80 K, kappan hizott — K. — K. Rucza 2.—2.80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3.10—4.— K.
Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb —.— K.
Tejtermékek. Teavaj 1.80—2.10, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1.40—1.60 K. tehénturó 8—12 fillér kg.-ként.
Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 5.—6.00 1 q —.—
Petrezselyem 100 kötés 00—0.00, 1 q 16.—18.—, zeller 100 drb 1.00—1.60, karalábé 1.—2.—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6.00 q 6.00—20.—, foghagyma 16.—18.—, vörösrépa 100 drb. 1.70—1.90, fehérrépa, fejeskáposzta 30.00—34.00—, kelkáposzta 100 drb 4.00—8.00, vöröskáposzta 00—00.—, fejessaláta 5.00—1.60, kötött saláta 0.00—0.00, burgonya rózsa 1 q 42.00—1.80, sárga 4.—5.—.
Buzakorpa finom 8.— K, durva 7.80 K.
Egyéb magvak: mák 26—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24.00 K, lencse 28—40 dörso héjas 28—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. Jaltaczim 28.00—28.50 K.

83921. sz. II. 2. a.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesintézet 1904. évi szükségletét képező:

- I. Mész, homok és kavicsfélék (oltatlan mész, marosi homok, betonkavics, pályakavics);
- II. faanyagok (puha és kemény épületfák és műhelyfák);
- III. házi és erdei iparcikkek (töviskoronák, nyírág- és czirokseprük, kosarak, szakajtók, jármok, favillák, keréktalp-küllőfák, bükkfa- és nyírfarudak, szántalpak és faszén);
- IV. kötélgyártó anyagok és munkák (kender, kőcz, kötelek és zsinegek);
- V. ruházati cikkek (kocsis-libériák, lovászfiu eszímák) biztosítása ezéljából

1903. évi október hó 30-án

Mezőhegyesen a ménesbirtok igazgatóságánál versenytárgyalás tartatik.

A kik bármely czikk szállítására pályázni kívánnak, egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a fentebb mondott nap délelőtt 10 órájáig nyújthatják be a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatóságához, hol a szükségesleti cikkek részletezett jegyzékét tartalmazó ajánlati mintákat s a versenytárgyalásra vonatkozó feltételeket is megkaphatják.

Az ajánlatokkal bánatpénzt letenni nem kell, azonban az elfogadott ajánlat benyújtói az általuk szállítandó érték 10%-ának megfelelő készpénzből vagy állami letétre alkalmas értékpapírból álló biztosítékot a felszólítás vételétől számított három nap alatt tartoznak a ménesbirtok pénztáránál letenni.

BUDAPEST, 1903. évi október hó 6-án.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,
 konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, esénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
 Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A "Lóhere" védjeggyű
Thomas-Salak
 a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapasnővény, kerti vetemény alá, valamint rétet és legelőt, főleg komló és szőlőkre. Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszékőlt trágyázási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel. Csak a "LÓHERE" védjeggyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A "Lóhere" védjegy kezességét nyújt az áru föltétlenül tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében. Árjajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
 Teréz-körút 22. sz.

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 József-körút 22—24.

Sertéseket
 sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Sürgöncyzim : Consum, Budapest. Telefon : 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK:

Szállítási osztály : baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kiviteli osztály : A társaság berlini fiókja mindenféle elemi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály : A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Tartós! Uj! Olesó! Praktikus! Elegáns!
VILLAMOS ZSEBLAMPA minden gazdaságban nélkülözhetetlen.

Zsebben is hordozható, kényelmes, czélszerű, tartós.

Mindenkinek szükséges szobák, lépcsők, folyosók, mellékhelyiségek megvilágítására. Tiszteknak gyakorlatnál rendkívül alkalmas; turistáknak nélkülözhetetlen, orvosoknak és szülésznőknek éjjeli látogatásnál. Fontos gyárakban, malmokban, pirczékben, raktárakban robbanó anyagoknál. Az utazó közönségnek megbecsülhetetlen, ha éjjel megérkezik. Haziaszonyok öröme. Nincs többé gyertyacsepp padlón és szőnyegen. Gazdákat és birtokosokat megóv tüzvész és támadás ellen; a szénapadlásra éjjel is fel lehet menni, teljesen tűzbiztos. Több ezerszer használható és ha idővel kiég a telep, újat 60 kr.-ért adunk. **Ára 4 korona.** Utánvét vagy bérmentve az összeg előleges befizetése mellett küldi.

AUFFENBERG JÓZSEF
 újdonságok közp. telepe
 Budapest, VI., Prófeta-útcza 5. szám.

KÜHNE E. — hazánk legrégebb — Mosonban
 gazdasági gépgyárában

legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű aczélekék, egy- és kétvasu ekék** különféle szerkezetben. **Hengerek, szántó föld- és rétboronák** dus választékban.

Hirneves tolókeres rendszerű „**MOSONI DRILL**” sorvetőgépek.

Mindennemű **cseplőgépek** kézi- és járgányhajtásra. **Gabonatisztító- és szelelő-rosták, konkolyválasztók, szecs kavágó-, répavágó- és darálógépek. Szőlőzuzó- és bogyzó-gépek, venyigezuzó-gépek, BORSAJTÓK, francia ekék és kapálógépek** szőlőmiveléshez.

Főraktár:
BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budape-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda és gyártelep: ———

VI., LOMB-UTCZA 11.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 550 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 60000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

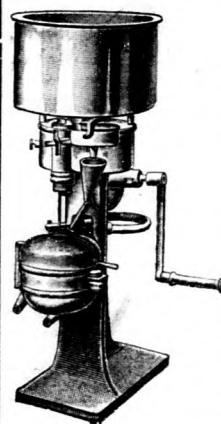
Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi föléleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyisint az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzletredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéseleget úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Geittner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte” tejfölözógép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-
tenyészetek és borpincze be-
rendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, ———

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, ———

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb ———

Műtrágyaféléket, azonkívül ———
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítűnő minőségben szállít a ———

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.